

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls on either side of a central ornate frame. The frame contains the title text.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative horizontal separator with ornate scrollwork at both ends.

פרשת כי תצא

פרשת כי תצא

**"כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ וּנְתַנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ
בְיָדְךָ וּשְׁבִית שְׁבוּי"**

**ברגע שהאדם קיבל עליו עול תורה כבר
התחיל לנצח את היצר הרע**

חשבנו לומר בפרשת השבוע, התורה הקדושה אומרת לנו "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ וּנְתַנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ וּשְׁבִית שְׁבוּי" אומרים רבותינו הקדושים רק תתחזק ותצא למלחמה, התורה לא אומרת איך תנצח אבל רק תצא למלחמה וכבר תהיה לך סיעתא דשמייא איך לנצח. במלחמה רגילה אנשים הולכים ונלחמים, פעמים מנצחים ופעמים מפסידים אבל פה התורה אומרת "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה" האדם רק יאסוף את עצמו לצאת למלחמה וכבר ינצח.

כך גם במלחמת היצר, הנצחון של האדם מתחיל כבר מתי שהוא יוצא למלחמה עם היצר הרע. במלחמה רגילה נלחמים לפעמים שנה לפעמים שנתיים ולפעמים חודש, לפעמים מנצחים

ולפעמים מפסידים. אבל פה התורה הקדושה אומרת ברגע שהאדם החליט לצאת למלחמה, פה כבר הנצחון שלו.

הזוהר הקדוש בפרשת השבוע אומר רבי שמעון פתח.. **כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ דָּא אִיהוּ יֵצֶר הָרַע, דְּאֵנן צְרִיכִין לְמִיפְק לְקַבְּלִיהָ בְּמַלְיָן דְּאוּרֵייתָא, וְלִקְטָרְגָא לֵיהּ, וְכִדְיָן יִתְמַסֵּר בִּידָא דְּבַר נֶשׁ.** מדובר לא במלחמה רגילה של יהודי אלא במלחמה של יהודי נגד יצר הרע ואומר רבי שמעון בר יוחאי שלמלחמה הזו יוצאים על ידי התורה הקדושה. את היצר הרע מנצחים רק על ידי התורה הקדושה, בלי התורה אי אפשר לנצח את היצר הרע.

כל אדם שחושב שאת היצר הרע אפשר לנצח על ידי כל מיני דרכים או אדם שחושב שעם השכל יגיע להבנה ולהשגה ואיתה יוכל לנצח את היצר הרע, טועה טעות חמורה, את היצר הרע מנצחים רק על ידי התורה הקדושה כשהאדם יושב ולומד תורה. לא משנה מה לומד, הלכה גמרא או משנה, ברגע שהאדם החליט לצאת למלחמה ולקבל עליו עול תורה ועבודת השם לשבת ולעמול בתורה, יש לו כוח כבר לנצח את היצר הרע.

"כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ וּנְתַנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ"

אחת המלחמות של היצר הרע היא להפיל את האדם בפגם העיניים ושמירת הברית

הימים האלה קדושים ביותר ורבותינו הקדושים דרשו על הימים האלה "דוֹדֵי יָרֵד לְגַנוּ לְעֵרוּגוֹת הַבְּשָׂם" (שה"ש ו, ב) הקב"ה יורד לגן שלו לעולם הזה והקב"ה קרוב לכל מי שקורא לו באמת. רבותינו הקדושים משלו את הימים האלה למלך שבכל השנה מי שרוצה לפגוש אותו ולדבר איתו אז יש סדר ותהליך שלם איך נפגשים ומדברים עם המלך.

אבל בימים האלה, המלך הקב"ה מסתובב וקרוב לכל אחד ואחד לכל אשר יקראהו באמת, כל אשר יקרא באמת הקב"ה קרוב אליו ונמצא לידו, האדם רק צריך לקרוא לקב"ה באמת מעומק הלב וכבר יכול להשיג השגות גדולות ולהגיע לדרגות ומקומות גבוהים ביותר.

פרשת השבוע אומרת "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ" רבנו האר"י הקדוש מפרש ואומר שמדובר

במלחמת היצר הרע שזו המלחמה הגדולה ביותר, האדם מהיום שנוולד לעולם נמצא במלחמה מתמדת. כשהאדם הוא ילד קטן, אז יצר הרע בא לו בדברים הקטנים ומתי שהוא גדל הוא בא בדברים יותר גדולים וככל שהאדם גדל, כך המלחמה שלו עם היצר גדלה ומתעצמת, הגמרא אומרת (סוכה נב.) כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו.

התורה אומרת לנו "וּנְתַנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיַדְךָ" הקב"ה עוזר לאדם שיצליח להכניע את היצר הרע. ואז התורה ממשיכה בפרשת השבוע ומספרת על העניין של אשת יפת תואר ובן סורר ומורה. צריך לדעת יסוד גדול שאחת המלחמות הקשות של האדם בחיים היא לא לטמא את העיניים ולא ח"ו לחטוא בברית הקודש. אדם שחוטא בברית הקודש העניין איתו קשה ביותר והתיקון שלו גם קשה ביותר.

ידוע שיש בשמיים חמישים שערים, שערי אורה שערי ברכה, שערי הצלחה שערי ישועה ועוד, לכל שער יש מפתח לפתוח אותו. אדם שעובד על עצמו בעניין מסויים יש לו את המפתח לשער של העניין המסויים הזה. מי שיש לו את מידת היסוד ושולט עליה, לא חטא בברית הקודש יש לו מפתח אחד שפותח את כל השערים כולם.

לכל שער צריך את המפתח שלו כמו בניין עם מספר דירות, לכל דירה יש את המפתח שלה כך לכל שער יש את המפתח שלו, אדם שעבד על עצמו להצלחה אז המפתח של שערי הצלחה אצלו וכך כל השערים.

אבל אדם שעובד על ברית הקודש יש לו את מפתח שפותח את כל השערים כולם. לכן היו צדיקים שהיו אומרים עליהם שהם "נודעים בשערים" שיש להם את כל המפתחות לפתוח את כל השערים ואלה אותם צדיקים ששומרים את ברית הקודש ולא חוטאים, יש להם את כל המפתחות לכל השערים כולם.

וכך מובא **"הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֵמָה וּמְאִתִּים לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיּוֹ"** (שה"ש ה, יב) אומרים רבותינו הקדושים דוד המלך מתי שהיה יוצא למלחמה, בכל מכה שהכה היה הורג שמונה מאות אויבים. ודוד המלך היה מצטער צער גדול למה הוא לא הורג אלף אויבים ורק שמונה מאות כי התורה אומרת (דברים לב, ל) **"אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף"**. ענו לו מהשמיים בגלל המעשה של אוריה החתי שרדף אותו כל חייו, ירדו מדוד המלך מאתיים שיוכל להרוג רק שמונה מאות. אפילו שדוד עשה תשובה, הוא איבד את הכוח שבכל מכה יכל להרוג אלף, כי להשיג אלף

יכול רק אדם שאף פעם לא פגם בברית הקודש. אדם ששומר על ברית הקודש בקדושה וטהרה מאז שהוא תינוק ולא פוגם בברית, המעלה שלו גדולה ביותר.

ורואים גם מה שהתורה אומרת על יוסף הצדיק (דברים לג, יז) **"בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקָנְיִי רְאִים קָרְנָיו בְּהֵם עֲמִים יִנְגְּדוּ יַחְדָּו אֶפְסֵי אֶרֶץ וְהֵם רַבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אֶלְפֵי מְנַשֶּׁה"** אומרים רבותינו הקדושים מתי שיוסף היה בארץ מצרים, כל בנות מצרים היו מנסות להחטיא את יוסף **"בְּנוֹת צַעֲדָה עָלֵי שׁוֹר"** (בראשית מט, כב), יוסף הצדיק כשהיה הולך כל בנות מצרים היו קוראות לו וזורקות לו מתנות בכדי שיסתכל עליהן וכך יחטא. אבל יוסף הצדיק שמר על עצמו בקדושה וטהרה ולא טימא את עצמו ואת עיניו, לכן זכה להגיע לדרגה של רבבות אפרים ואלפי מנשה ולא ירד מאלף לשמונה מאות כמו שירד דוד המלך. כך אומרת התורה הקדושה (תהלים צא, ז) **"יִפֹּל מִצְדָּךְ אֶלֶף וּרְבֵבָה מִיַּמִּינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ" אדם ששומר על ברית הקודש הוא זוכה שיפול מצידו אלף ורבבה מימינו.**

הגמרא מספרת (נדרים נ:): על אדם שהלך לאיזה טבח וביקש שילמד אותו אלף סוגים של תבשילים והטבח הזה לימד אותו רק שמונה מאות. אותו

אדם היה בצער שלא לימד אותו את כל האלף תבשילים והלך לרבי הקדוש ותבע את אותו טבח לדין תורה. רבי הקדוש אמר לו שהוא לא מבין באלף תבשילים אז איך הוא יכול לדון בדין תורה הזה. מפרשים רבותינו הקדושים שהעומק בסיפור הזה שאותו אדם היה צדיק גדול שביקש להגיע לדרגת האלף, הלך וביקש ללמוד את האלף יחודים וסודות להגיע לדרגה הגבוהה ביותר ואותו טבח לא לימד אותו את האלף ואז הלך לרבי הקדוש רבי יהודה הנשיא.

רבי הקדוש שהגמרא אומרת עליו (שבת קיח): שמעולם לא הוריד את ידו מתחת לאבנטו והיה בקדושה וטהרה וברוממות הנפש גדולה, היה ענו ואמר שהסבא שלו דוד המלך לא הגיע לאלף ואם כך איך הוא יעמוד ויגיד שהוא כן יכול לדון על האלף, לכן אמר שהוא לא מבין בזה. אלף מסמל על הדרגה והמעלה הגבוהה ביותר של האדם ששומר על עצמו בקדושה וטהרה.

כך גם מתי שבני ישראל הלכו למלחמה במדיין, התורה אומרת (במדבר לא, ד-ה) "אֵלֶף לַמִּטָּה אֶלֶף לַמִּטָּה לְכָל מִטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַחוּ לְצָבָא. וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמִּטָּה שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא" במלחמה נגד המדיינים שהייתה מלחמה

קשה שהחטיאו את בני ישראל וטימאו אותם, הקב"ה אמר למשה רבנו שיבואו רק אנשים קדושים שלא חטאו בברית, שבכל מכה שמכים יכולים להרוג אלף, שיש להם כוח בייחודים של אלף ומי שאין לו את הכוח הזה אותו לא להביא למלחמה.

וניתן להביא גם ראייה מפרשת השבוע "פי יהיה לאיש בן סורר" לקחת את המילה סור ואת האות ר', שהאדם הזה סר ירד מהאות ר' האחרונה שהיא בגימטריא מאתיים. אדם שחטא באשת יפת תואר, ירד מהמאתיים ואין לו כבר את הדרגה של "האלף לך שלמה ומאתים לנטרים את פךיו". זה הפירוש של בן סורר ומורה, האדם הזה עשה מה שהתורה אמרה אבל הוא ירד מהדרגה של המאתיים. וכמו שקרה לדוד המלך עם אבשלום שנולד מאשת יפת תואר ודוד המלך איבד את המעלה שיוכל לצאת למלחמה ולהכות אלף.

האדם צריך להקפיד בכל כוחו לשמור על ברית הקודש וח"ו אם פגם לעשות תשובה בכל כוחו, להיזהר כמה שיותר ולשמור על הילדים הקטנים מאז שהם קטנים שישמרו את הברית אצלם שמירה גדולה ביותר על ידי תפילה ובקשות

מהקב"ה בשברון הלב, בתחנונים להתפלל לקב"ה שהילדים ילכו בדרך השם.

היום בעוונותינו הרבים שיש יצר הרע גדול והמלחמה קשה עם היצר הרע, אחד הדברים שאדם יכול רק בזכותם להינצל ולהציל את בני משפחתו זה רק על ידי תפילה לקב"ה שישמור את הילדים שלו, שלא יפגמו בעצמם וישארו בקדושה וטהרה, חוץ מכל ההשתדלות שהאדם צריך להשתדל בפרנסה שמביא לביתו שלא תהיה בה שום רבב של גזל או כסף שלא מגיע לו, כי אז זה יפגום בנפש של הילדים והדבר ישפיע על החינוך והנפש של הילדים והם יגדלו עם פגם או קלקול. לכן האדם ירבה בתפילה וישתדל בכל מה שאפשר שהילדים יהיו בקדושה וטהרה ואז יזכה להגיע למקומות גבוהים וגדולים.

**"וּרְגְמָהוּ כָּל אֲנָשֵׁי עִירוֹ בְּאֲבָנִים וּמַת וּבְעֶרְתָּ
הָרֶעַ מִקִּרְבָּךְ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וַיֵּרְאוּ"**

**גם על הדרך לעבירה צריך לעשות
תשובה**

הזמן הזה של חודש אלול הוא זמן של חשבון נפש שעושים תשובה על עבירות שפשענו ועווינו,

צריך לעשות תשובה על עוד דבר חשוב ביותר והיא הדרך לעשות את העבירה, הדרך עד שהאדם עשה את העבירה.

מתי שאדם עושה תשובה על העבירה, הקב"ה סולח לו על העבירה אבל יש גם מסלול של הידרדרות שהאדם הלך בו עד שעשה את העבירה ועל המסלול הזה גם צריך לעשות תשובה לא רק על העבירה עצמה, כי הרבה פעמים המסלול של ההידרדרות והדרך עד העבירה היא יותר קשה מהעבירה עצמה.

ואולי אפשר לבאר על פי מעשה שמובא על רבנו החוזה מלובלין, שאחד התלמידים שלו קלקל את דרכיו ועשה דברים לא טובים. החוזה מלובלין יצא נגדו בכל הכוח ורדף אותו, הלך לכל החסידים ואמר להם שלא ידברו איתו ומי שידבר איתו הוא יכעס עליו, כך החוזה מלובלין רדף אותו רדיפה קשה ביותר.

באחד הימים בא גוי חשוב לחוזה מלובלין והחוזה כיבד אותו כבוד גדול, אחרי שהגוי יצא מביתו של החוזה מלובלין, נשמע בכל העיר שהיה גוי שביקר אצל החוזה וזכה לכבוד מלכים. אותו תלמיד רשע שקלקל את דרכיו הלך ואמר לכולם

שהוא יהודי והחווה רודף אותו רדיפה כ"כ קשה ואומר לכולם לא לדבר איתו, איך זה שאת הגוי הזה החווה מלובלין מקרב ומכבד אותו כ"כ?

שמע את זה החווה ואמר לתלמידים שלו, ההבדל בין הגוי שקירבתי לתלמיד שסרח ואני רודף אותו, התורה בפרשת כי תצא מספרת על בן סורר ומורה שהורגים אותו בסקילה והגמרא אומרת (סנהדרין ז.) שסקילה היא המיתה הקשה ביותר. אדם שרצח הורגים אותו בסיף ועורפים את ראשו, להוריד את הראש זה פחות קשה מלסקול שהיא מיתה יותר קשה. שאל החווה מלובלין אם כך למה בן סורר ומורה שלא עשה אף עבירה הורגים אותו בסקילה, שהיא המיתה הקשה ביותר ואדם שרצח הורגים בסיף?

ענה להם החווה מלובלין אדם שרצח והורגים אותו, ההריגה שלו היא כפרה על העבירה, את הבן סורר ומורה הורגים על הדרך לעבירה על הדברים הרעים בדרך שעושה עד העבירה. הרבה פעמים בדרך לעבירה האדם עושה דברים קשים וחמורים ביותר, אותו תלמיד הדרך שלו בהתנהגות והדיבור עם האנשים, הקרירות שקירר את האנשים חמורה ולכן רדף את אותו תלמיד בצורה כל כך קשה.

אנשים עושים תשובה בערב ראש השנה על עבירות שחטאו, אבל על הדרך על ההתנהגות עד העבירה, על הקרירות והריפיון שהשרו לא עושים תשובה. האדם לא צריך לעשות תשובה רק על העבירה שעשה, אלא לעשות תשובה על הדרך כי הדרך לפעמים היא הרבה יותר קשה מהעבירה עצמה. לכן בזמן של התשובה עכשיו בחודש אלול ערב ראש השנה היא לא רק על החטאים אלא גם על המעשים והדרך של החטאים שזה חמור וקשה ביותר.

וכן אפשר לדקדק בפס' "צֶדֶק צְדָק תְּרַדְּף" (דברים טו, כ) על השאלה למה כופלים צְדָק צְדָק ולא נאמר פעם אחת צדק, אלא לא רק שצריך לרדוף צדק ולעשות צדק אלא גם הדרך לצדק צריכה להיות בצדק. יש אנשים שעושים צדק אבל הדרך לצדק לא ישרה ולא הגונה, והתורה הקדושה אומרת "צֶדֶק צְדָק תְּרַדְּף" שגם המעשה יהיה צדק וגם הדרך אליו תהיה בצדק, יש אנשים שעושים רע ואחר כך עושים צדק אבל גם הדרך צריכה להיות בצדק ולא עקומה כדי להגיע לצדק.

האדם צריך לעשות תשובה גם על הדרך שהלך בה וקירר אנשים, השרה אוירה של ריפיון וחורבן וגם על העבירה עצמה. לכן בימים האלה שהם זמן

תשובה, יעשה האדם תשובה גם על העבירה וגם על הדרך עד שעשה את העבירה.

"וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתַנוּ לְאָבִי הַנֶּעֱרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע"

התיקון לאדם שהוציא שם רע על התורה

אולי אפשר לבאר ולומר יסוד גדול בפרשת השבוע, אנחנו רואים אדם שהתחתן עם אשה והוציא שם רע על אשתו, התורה הקדושה אומרת **"וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתַנוּ לְאָבִי הַנֶּעֱרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָה כָּל יְמֵיו"** אותו אדם צריך לתת מאה כסף לאבא של אשתו והוא צריך לחיות עם אשתו עד עולם.

אומרים רבותינו הקדושים האשה זו התורה הקדושה, כמו שנאמר (דברים לג, ד) **"תוֹרַה צְנִיָּה לָנוּ מִשֵּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב"** ואומרים חז"ל על זה (פסחים מט:): אל תקרי מורשה אלא מאורסה. אבי האשה זה הקב"ה שברא את התורה הקדושה.

על פי זה אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, אדם שהיה לומד תורה או עוזר ותומך בתורה, ופתאום הוא מוציא שם רע על התורה ואומר אין לי פרנסה, הייתי עם התורה ולמדתי תורה, עזרתי בכסף לתורה ולישיבה ופתאום אין לי פרנסה ואין לי הצלחה, הוא מוציא שם רע על התורה שכביכול בגלל שעזר לתורה אין לו פרנסה ואין לו הצלחה, אז כביכול העונש של אותו אדם לעולם ועד שצריך ללמוד את התורה הקדושה ואסור לו לפרוש מהתורה הקדושה וגם עליו לתת מאה כסף לאבא של האשה שהוא הקב"ה, שהן אומרים רבותינו הקדושים מאה ברכות שתיקן דוד המלך שיקפיד כל יום.

אם כך, אדם שהיה לו קשר עם התורה, לומד בקביעות או היה אברך, תומך בתורה או עוזר לתורה ופתאום יש לו קושי בפרנסה והוא הולך ומאשים את התורה שכביכול בגללה יש לו קושי בפרנסה, התקנה שלו אם הוא רוצה לעשות תשובה להקפיד במאה ברכות בכל יום שהן המאה כסף שצריך לתת לאבי הנערה ולהיות דבק כל חייו בתורה הקדושה שזה התיקון שלו.

לכן גם אנחנו צריכים אם הייתה לנו תרעומת ח"ו על התורה הקדושה או על דבר של קדושה,

להקפיד במאה ברכות ולנצח נצחים בכל כוחנו להיות משועבדים לתורה הקדושה.

**מחודש אלול עד שמיני עצרת יש נ"ב
ימים כמניין בהמ"ה לתקן את התנהגות
האדם כבהמה**

מובא בשם רבנו אלימלך מליז'ענסק שהיה קודש קודשים בעל מעלה רמה והסבא הקדוש שלנו רבי מאיר אבוחצירא היה אומר שמספיק לומר "נעם אלימלך" וזה מכניס יראת שמיים בתוך האדם וק"ו ללמוד "נעם אלימלך" ולשים בבית של כל יהודי ויהודי זו זכות עצומה וגדולה ביותר.

הגמרא אומרת (ר"ה ב.) באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה, ר' אלעזר ור"ש אומרים באחד בתשרי. רואים פה מחלוקת בין תנא קמא לבין רבי אלעזר ורבי שמעון מתי זה ראש השנה למעשר בהמה. ועל הדברים האלו מביא המגיד מקאזניץ (עבודת ישראל, פרשת ראה) בשם רבו הנעם אלימלך והנה דעת הת"ק מי שמתנהג כל השנה בדרך הכסילים, רק בר"ח אלול הוא מתעורר לתשובה וליראת הש"י הוא כמו הבהמה שאין לו דעת אדם, וז"ש בא' באלול ר"ה למעשר בהמה, שאז מי שיש

לו דעת בהמה מתעורר ליראה הנרמז במעשר כי מי שהוא בבחינת אדם ירא השי"ת כל השנה כולה.

שואל הנעם אלימלך דבר שיש בו עניין גדול למחשבה על דעת תנא קמא, למה התורה סימנה את היום הזה א' באלול שהוא ראש השנה למעשר בהמה, ועונה אדם שלא התנהג כל השנה ביראת שמיים ובעבודת השם, בפשטות ובמסירות שם את הקב"ה מול עיניו, אלא רק בא' באלול בימי הרחמים והסליחות הוא מתחיל לחזור בתשובה, יש בו דעת בהמה ח"ו שרק אז מתעורר לתשובה.

צריך להקשות קושיה חזקה, הרי כל תורת החסידות ודרכו של הנעם אלימלך ושאר תלמידי הבעל שם טוב זה לקרב ולעודד את האדם, להשפיע עליו השפעה גדולה אפילו אם נפל וחסא, תמיד אפשר לשוב בתשובה ולהתקרב. איפה כל עבודת השם של החסידות והסיפורים על הדרך והקירוב של הנעם אלימלך שהיה בפשטות מקרב אנשים בתשובה אפילו שחסאו, אם כך איך פה אומר הנעם אלימלך, אדם שרק בא' באלול מתעורר לתשובה סימן שיש בו דעת של בהמה?

אלא אפשר לבאר ולומר יסוד גדול על פי דברי רבנו אור החיים הקדוש על העניין שקושרים את

האדם לבהמה וכמו שנאמר (תהלים לו, ז) "אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'". כל הדברים של הקב"ה הם נכונים ומדויקים "הַצּוֹר תְּמִים פִּעְלוֹ" (דברים לב, ד) דברים קדושים וטהורים ביותר. בזמן בית המקדש אדם היה מביא בהמה לקרבן והשם היה סולח לו על החטאים שחטא, שואל אור החיים הקדוש מה אשמה הבהמה שהיא צריכה להישחט במקום האדם, למה היא צריכה לעבור את כל התהליכים בשחיטה?

אומר אור החיים הקדוש, מתי שמקריבים קרבן לקב"ה האדם צריך לעמוד ולהסתכל על מה שעושים לבהמה איך שוחטים אותה, איך מוציאים את הבשר, איך לוקחים את הדם ומתיזים אותו והאדם צריך לדמיין בנפשו שכל מה שעושים לבהמה זה מה שהיו צריכים לעשות לו, היו צריכים לשחוט אותו לקחת את הדם שלו ולהתיז אותו, זה מה שהיה צריך לעשות לאדם על העבירות שעשה.

ורבותינו הקדושים אומרים מתי שהאדם חוטא, הוא מאבד את הכוח שלו ואת הרוחניות שלו ונהיה עם גוף בהמי כמו בהמה. לכן כנגד זה שירד האדם, לוקחים את הבהמה ומקריבים אותה

והאדם צריך לדמיין בנפשו שכל מה שעושים לבהמה שהיא כפרה עליו, כך היה צריך לעשות לו. **יודוע שמראש חודש אלול עד סוף שמיני עצרת** זה נ"ב ימים חמישים ושניים, ובהמ"ה במספר זה גם חמישים ושניים. העבודה של האדם מראש חודש אלול עד סוף שמיני עצרת זה לתקן ולהרים את עצמו מהבהמיות שיש בו, מהמקום שאיבד את המדרגה הגבוהה ביותר של האדם ונכנסה בו רוח של בהמה לתקן ולהעלות את מה שאיבד והפסיד במעשים הרעים שלו, למדרגה של אדם.

אדם שלא עבד על עצמו במהלך כל השנה כולה, לא רומם את עצמו ולא קידש את עצמו, אז בשבילו א' באלול הזמן של מעשר בהמה שאת הבהמה צריך לשחוט ולהקריב במקום האדם, כמו שאומר אור החיים הקדוש "**אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'**" על ידי שהאדם חושב על כל מה שעושים לבהמה, כך הקב"ה יושיע אותו. על ידי שחושב על הימים האלה מראש חודש אלול עד סוף שמיני עצרת חמישים ושניים ימים, כנגד בהמ"ה שבהם מתקן האדם ויכול להעלות את עצמו מדרגת בהמה לדרגת אדם.

אם כך בימים האלה שאין לנו קורבנות "וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ" (הושע יד, א) האדם לוקח את החמישים ושניים ימים, עובד בהם ומחזק את עצמו מתקן את עצמו, הוא מביא את עצמו מדרגת בהמה לדרגת אדם שזו הדרגה המרוממת ביותר, זה הזמן שבו יוכל האדם להחזיר את עצמו למקום הטוב ביותר שיוכל ללכת בדרך השם.

הימים האלה של חודש אלול עד שמיני עצרת, הם זמן בשביל לתקן את הבהמיות, שהאדם יעבוד על עצמו ולהרים את עצמו למקומות קדושים ומיוחדים. בזמן שהיה בית המקדש, היה ניתן להקריב את הקורבנות. אבל היום שאין את בית המקדש, מתי שהאדם עובד על עצמו ויושב ללמוד תורה ולקיים מצוות ומעשים טובים, אז זה ממש כמו שמקריבים את הקורבנות וכך האדם יחזיר את עצמו לדרגה הגבוהה ביותר. כי אם לא, האדם ישאר בדרגה של הבהמה ויאבד את כל הדברים הגבוהים שיש לו.

ורבנו האר"י הקדוש אומר שהאדם חוזר לעולם בצורות שונות. אדם שחוזר בגלגול של אדם הוא לא יודע בבירור שהוא חוזר בגלגול, לפעמיים הנפש מרגישה והאדם נזכר שהוא היה פה פעם או שהוא מכיר את האנשים המסוימים האלה, אבל

האדם לא יודע בבירור מה היה בגלגול הקודם או איך היה בגלגול הקודם. הנפש של האדם מצטערת ומתענה, מתי שהאדם מרגיש בנפש שלו צער וחוסר שקט נפשי, כאבים בנפש והאדם לא יודע ממה כל זה, זה בגלל שהאדם בא בגלגול שהיה צריך לתקן ולא תיקן, לכן מרגיש עצוב ולא רגוע אפילו שהוא חושב שזה בגלל שפגעו בו או משהו לא מסתדר לו, אבל זו טעות גדולה כי הנפש שלו לא עשתה מה שצריכה לעשות ולתקן בעולם.

לפעמים האדם גם לא חוזר באדם אלא בבהמה וחיה או צומח, מתי שהאדם חוזר בדברים אלו אומר האר"י הקדוש שהבהמה כן יודעת שהיא בגלגול והיא בצער גדול. הצער הזה שהבהמה יודעת מה הגלגול והתיקון שלה עכשיו בתור בהמה, אומר האר"י הקדוש שזה צער גדול יותר מגיהנום.

לכן בימים האלה של חודש אלול, אם האדם ירד למדרגה של בהמה ואיבד את דרך השם שלו, לא קיים תורה ומצוות במשך השנה כולה, זה הזמן שלו לתקן את עצמו ולהחזיר את עצמו לדרגה של אדם. וכמו שהיו מביאים קורבנות שאומר אור החיים הקדוש שבקורבנות האדם מרים את עצמו כשרואה את הקרבן וחושב שכך היה צריך לעשות

לו, כך היה מביא את עצמו לטהרה וזיכוך הנפש, היום שאין לנו את זה אז מא' באלול זמן מעשר בהמה האדם יכול להרים את עצמו על ידי תפילה ועל ידי לימוד תורה וחזרה בתשובה, כך יחזור האדם מדרגת בהמה לדרגת אדם.

לעשות את רצון המלך ולא רק את מצוות המלך

צריך לדעת בחיים שיש שני דברים חשובים, יש מצוות השם ויש רצון השם ושניהם דברים שונים שפוגשים אותם במהלך החיים ונבאר את הדברים על פי משל ונמשל. היה מלך גדול שקרא לעבד שלו ואמר לו שילך לחנות ויקנה לו דבר מסוים, העבד הלך לחנות אבל החנות הייתה סגורה. העבד עשה את מצוות המלך, הלך ואמר למלך שאין מה שרצה כי החנות סגורה. מבחינת מצוות המלך, העבד קיים אותה כמו שצריך כי המלך ביקש לקנות דבר מסוים והעבד חיפש את הדבר ולא מצא בחנות אז את מצוות המלך הוא קיים ויצא ידי חובה.

העבד לא ייענש ולא עשה דבר לא טוב שלא קנה כי החנות הייתה סגורה, אבל את רצון המלך הוא לא קיים. אם הוא אוהב את המלך אהבה

גדולה והחנות סגורה, הוא הולך ומחפש ממקום למקום עד שמוצא מה שהמלך ביקש ומביא לו את זה, פה הוא קיים את רצון המלך.

אדם שעושה את דבר המלך זה רק אם הוא יכול לעשות, אם הוא לא יכול לעשות והשתדל, הוא יצא ידי חובה. אבל אדם שעושה את רצון המלך זו המדרגה הגבוהה ביותר. רצון המלך, זה שהמלך רוצה דבר אז האדם הופך את העולם להביא למלך מה שרצה, גם אם זה לא אפשרי ויש לו תשובה להסביר למה הוא לא יכול, הוא לא מסתפק בזה. הוא הופך את העולם לעשות את רצון המלך להביא לו מה שביקש.

כך גם בראש השנה, אדם שרוצה להיות קרוב לקב"ה ולעשות את מצוות השם כי זה הדין והוא יעשה מה שיכול ואם לא יכול הוא לא יעשה, לכן הוא פטור, לא. אולי הוא פטור ולא יקבל עונש, אבל בזמן שתהיה מידת הדין הוא לא יינצל.

אדם צריך לדעת יסוד גדול, מי שעושה דברים לצאת ידי חובה ככה גם יהיה איתו, מתי שיגיעו ימי הדין כך גם הקב"ה יגיד שהוא השתדל איתו ולא הצליח איתו. אדם שהלך עם העולם כמו שכתוב בספר כן וכן ולא לא, אז הקב"ה גם יעשה

איתו כך, מגיע זמן הדין או זמן של צרה הקב"ה מסתכל ואומר כמו שהוא מתנהג ככה תתנהגו איתו. אבל אדם שלא עושה רק את מצוות המלך אלא רצון המלך, הוא אומר הקב"ה רוצה אז אני מוסר נפש, אני עושה כל מה שאני יכול, כך גם הקב"ה מתנהג איתו.

וזה הכוח של חודש אלול שצריכים לקבל על עצמנו קבלה גדולה ביותר, לא לעשות רק את דבר המלך רק את מה שכתוב בספר לשלם, אלא לעשות כל מה שאפשר לעשות את רצון המלך, כי אם ח"ו עומדים לפני המשפט לפני הקב"ה ביום הדין, הקב"ה אומר איך שהאדם עשה ככה יעשה לו, אוי לאדם מה יגיע לו.

אבל אם האדם מתנהג שרוצה את רצון המלך, אז יש על האדם רחמים גדולים מהשמיים, אז הקב"ה מאריך אפו ומוחל, הקב"ה מרחם וסולח, זה הכוח הגדול של אדם שרוצה לעשות את רצון המלך ולא רק את דבר המלך.

**אדם חייב להיות דבוק בתורה ובמצוות
שלא יאבד את שמו וישכח אותו לעולם
הבא**

חודש אלול זה זמן שהאדם מפשפש במעשיו, מהרהר בדברים שלו, מתקן את הדרכים שלו ומתקרב לקב"ה. מתי שחושבים על כל המהות והדרך של התשובה בחודש אלול חייבים לזכור את דברי הגמרא שאומרת (ע"ד:): **ולא ישראל ראוין לאותו מעשה**, בני ישראל בדור המדבר לא היו ראויים לאותו מעשה של חטא העגל, כולם היו צדיקים וקדושים, דור דעה שאכלו את המן וכמה ימים לפני כן קיבלו את התורה, ראו איך הקב"ה יורד משמיים בקולות וברקים ונותן את התורה על הר סיני, אם כך איך בכל זאת חטאו?

אלא אומרים רבותינו הקדושים אם רבים עשו עבירה, קבוצה של אנשים עשו עבירה וחושבים שאין להם תשובה בגלל שחטאו ברבים, ללמד אותנו שגם אם רבים עשו עבירה ויעשו תשובה, הקב"ה יקבל את התשובה של הרבים. לכן בני ישראל חטאו בעגל ללמד את הכלל שגם אם הכלל חטא, יש תשובה אם הכלל בא לעשות תשובה. כך הגמרא אומרת שם גם על דוד המלך לא דוד

ראוי לאותו מעשה, דוד המלך לא היה ראוי לאותו מעשה של בת שבע, אשתו של אוריה החתי אלא ללמד את היחיד שאם יחיד עשה עבירה, הוא גם כן יכול לעשות תשובה והקב"ה יקבל את התשובה של היחיד אם חטא ועשה תשובה. נבוא ונשאל מה הפירוש של יחיד, מי זה יחיד?

אז אולי אפשר לפרש ולומר על פי מה שאומרת המשנה (תענית א, ד) **הִגִּיעַ שְׁבַעַה עָשָׂר בְּמִרְחָשׁוֹן וְלֹא יָרְדוּ גְשָׁמִים, הִתְחִילוּ הַיְחִידִים מִתְעַנִּים**. והגמרא אומרת שם (תענית י). שהיחידים הם רבנן הצדיקים ותלמידי חכמים שיש להם ייחוד עם הקב"ה, הם מתחילים להתענות אם לא ירדו גשמיים עד י"ז במר חשון. כך דוד המלך שלא היה ראוי לאותו מעשה אלא ללמד את היחיד, שגם אם חטא יעשה תשובה והקב"ה יקבל את התשובה שלו.

אם נסתכל על עומק החטא של דוד המלך נראה דבר מפחיד ביותר, אומרים רבותינו הקדושים (סנהדרין קז). אמר דוד ריבונו של עולם מפני מה אומרים אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב ואין אומרים אלהי דוד? ענה לו הקב"ה שהם עמדו בניסיון והוא דוד לא עמד בניסיון, רק אם דוד גם יעמוד בניסיון יגידו אלוקי דוד. אמר דוד המלך לקב"ה שינסה אותו, הביא לו הקב"ה את מעשה

אוריה החתי ודוד המלך נכשל. דוד המלך היה בצער והיה בנידוי, במשך שישה חודשים לדוד המלך הייתה צרעת והיה מחוץ למחנה, היה בצער גדול מאותו מעשה.

אומרים רבותינו הקדושים דבר מפחיד, שבאמת דוד המלך לא רצה לחטוא באותו חטא, אבל דוד המלך פחד וכביכול התווכח עם הקב"ה ואמר שינסה אותו ואם יעמוד בניסיון יקבל ואם לא יעמוד בניסיון לא יקבל. כביכול ניסה אותו הקב"ה שלא מאמין בו ורוצה לבדוק אותו, אם דוד המלך היה עומד בניסיון כביכול ניצח את רבו, את הקב"ה. אבל דוד המלך העדיף לחטוא ולאבד רגל רביעית בכסא הכבוד, ולא יקרא שהוא עמד במבחן וכביכול אולי צדק יותר מריבון העולמים, לכן נכשל דוד המלך בכוונה.

אבל עם כל הכוונה הזו, אומרים רבותינו שהייתה שם נקודה קטנה שעבור כל גדולתו של דוד, זה נקרא חטא ולכן דוד המלך עבר את כל הייסורים שעבר. ורואים עוד בתנ"ך שבחלק מהמקומות דוד כתוב עם האות י' דויד ובחלק כתוב בלי י', כי הקב"ה לקח מדוד המלך את האות י'.

וכתוב בספרים הקדושים שבחיבוט הקבר האדם שוכח את השם שלו, לכן רבי נפתלי כץ בעל הסמיכת חכמים כתב בצוואה שלו מתי שיפטר מהעולם שיסתובבו סביב המיטה שלו עשרה צדיקים ויקראו משניות שמתחילות באותיות השם שלו וגם תהלים ע"פ הסדר של השם שלו, כדי שיזכור בחיבוט הקבר את השם שלו. אומר רבנו האר"י הקדוש מתי שהאדם נפטר, הוא שוכח את השם שלו ובאים ארבעה מלאכים וכל אחד מחזיק ביד אחת וברגל אחת ומתחילים לחבוט אותו בקרקע ולשאול אותו מה השם שלו, חובטים עד שהעומק של הקבר נהיה בגובה של האדם. שואלים את שמו והאדם לא זוכר את שמו וכך בחביטות הוא מכפר על העוונות שלו, עד שזוכר את שמו ומתחיל הדין שלו בשמיים.

וצריך לדעת שהאדם לא זוכר את שמו משום שמתי שהאדם חוטא ועושה דברים לא טובים, הוא מאבד את השם שלו. כמו שדוד המלך בחלק מהמקומות כתוב עם י' ואחרי חטא בת שבע ירדה האות י' מהשם שלו וזה שהאדם מאבד את השם שלו וזה מה שנאמר (משלי י, 1) **"וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב"** שהם מאבדים את השם ולא זוכרים אותו.

מתי שהאדם דבוק בשמו ודבוק במצוות ובמעשים טובים, כמו שאומרים רבותינו הקדושים על הפס' "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר" (תהלים צח, ו) בחצי צורות, יש לאדם את הגוף הגשמי ויש לאדם את הגוף הרוחני כנגדו. יש לאדם ראש וכנגדו יש ראש רוחני, יש לאדם פה וכנגדו יש פה רוחני. מתי שהאדם חוטא הוא מאבד את החלק הרוחני וזה הפירוש של חצי צורות, שהאדם מאבד את החצי מהצורה, את החלק אלוה ממעל והוא נשאר רק עם הגוף הגשמי. וכשהאדם עושה תשובה הוא משלים את הגוף הגשמי עם הגוף הרוחני שזה נהיה שלם.

לכן אחרי שדוד המלך איבד את האות י' במעשה בת שבע ביקש מהקב"ה "עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה" (תהלים פו, יז) שהקב"ה יחזיר לו את האות י' שכולם יראו שתיקן את אותו מעשה ואז כשדוד המלך נפטר הוא תיקן את מה שהיה צריך לתקן והשלים את התיקון שלו ונהיה מגן דויד, שבפטירתו השלימות שלו הייתה מושלמת.

**האדם צריך לעשות צעד ראשון
להתקרב לקב"ה ורק אז הקב"ה יקרב
אותו**

נמצאים בחודש אלול חודש הרחמים והסליחות והאדם צריך לדעת שהוא צריך ראשון להתקרב לקב"ה. מי שחושב שלבד תבוא לו רוח השם ולבד הוא יהיה צדיק וחסיד ופתאום הקב"ה יבוא אליו ויתן לו סיעתא דשמיא זה לא כך, אומר המדרש (שהש"ר ה, ב) **פְּתַחוּ לִי פֶתַח אֶחָד שֶׁל תְּשׁוּבָה כְּחֶדֶה שֶׁל מַחַט, וְאֲנִי פּוֹתַח לָכֶם פְּתָחִים שִׁיְהִיו עֲגָלוֹת וְקִרְוֵינִי וְנִכְנְסוֹת בּוֹ הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב לְקַב"ה, כְּמוֹ גַם רֵאשִׁי תִיבוֹת שֶׁל אֱלוֹהִים לְאֲנִי לְיִדּוּדֵי וְיִדּוּדֵי לִי** (שה"ש ו, ג) קודם כל אני לדודי שהאדם יתקרב, אחרי שהוא מתקרב ודודי לי שהקב"ה יתקרב אליו.

וכך ידוע מה שהגמרא מספרת (סנהדרין קב.) על ירבעם בן נבט שהיה אחד המלכים הגדולים שחטא והחטיא את כל עם ישראל והקב"ה אמר לו חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן, אמר לו מי בראש? בן ישי בראש, אי הכי לא בעינא. ירבעם בן נבט היה רשע גדול אבל עם נשמה גבוהה ביותר, עד שחז"ל אומרים שכל חכמי דורו

היו בפניו כעשבי השדה והקב"ה אומר לירבעם שיחזור בתשובה, אבל ירבעם אמר לקב"ה שקשה לו ראשון להתחיל ואמר לקב"ה שיקרב אותו ראשון ולא שהוא יצטרך להתקרב ראשון, אבל הקב"ה אמר לו לא.

שאל ירבעם בן נבט את הקב"ה מתי שדוד המלך חזר בתשובה, האם הוא חזר ראשון או שאתה הקב"ה קירבת אותו? אמר לו הקב"ה בן ישי בראש, דוד המלך הוא הראשון שחזר בתשובה ואז הוא קיבל ממני סיעתא דשמייא, אמר ירבעם בן נבט אם הוא בראש אני לא יכול להיות ראשון להתקרב בתשובה.

לפעמים אדם רוצה לחזור בתשובה, אבל הוא אומר קודם שהקב"ה יתן לי סיעתא דשמייא ואח"כ אני אחזור בתשובה, אבל אדם צריך לדעת שאם הוא לא פותח את הפתח, אם אין אני לדודי שהאדם מתחיל, אין דודי לי שהקב"ה נותן לו. הקב"ה מחכה שהאדם יהיה הראשון ואחרי שהוא הראשון, אז הקב"ה נותן לו את הסיעתא דשמייא. מי שחושב שהקב"ה יתן לו הצלחה בלי שהוא יתחיל, הקב"ה לא יתן לו. האדם צריך הוא להתחיל ואז הקב"ה יתן לו את הסיעתא דשמייא.

אז בחודש אלול מי שמחכה שהקב"ה ישפיע עליו
שפע ממרום ויתן לו, שידע שאם הוא לא יתחיל,
הקב"ה לא יתחיל. אם האדם לא פותח את הפתח
הראשון, הקב"ה לא יתן לאדם את הסיעתא
דשמייא.

— • —